

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus VII. Argumentum. Originarius, seu Patrimonialis quoad
assecutionem Beneficii in concursu extranei dignoris an, & quando sit
præferendus, & gratificandus ab Ordinario?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

Et ita concorditer resolutum fuit, effi Bernabeo solum informante, & Antonio non concorrente.

ARGUMENTUM.

Originarius, seu Patronialis, quoad affectionem Beneficii in concursu Extranei dignioris an, & quando sit preferendus, & gratificandus ab Ordinario?

SUMMARIUM.

- 1 In affectione Beneficiorum semper dignior, & melior est eligendus.
- 2 Condicio preferens originarios extraneis an sit reprobata, ac contra jus, & n. 10. & 11.
- 3 Originarius habilis, & ille, qui est de gremio Ecclesie in paritate vocum est gratificandus, & preferendus extraneo habiliori. Et quare. Vide n.4. Amplia, ut num.5.
- 6 Dignior, & melior dupliciter quis dici potest?
- 7 Episcopus non tenetur dare Beneficium meliori simpliciter, sed meliori quoad aliquid.
- 8 Concilium Tridentinum in Beneficiis Curatis de Jurepatronatus Laicali non cogit Episcopus instituere personas digniores.
- 9 Fundator volens presentari ad Beneficium Sacerdotem idoneiorem, an censeatur voluisse preferri extraneum idoneiorem, originario idoneo?
- 12 Referuntur quamplures resolutiones Sacrae Congregationis Concilii, & nu. 13. & 14. & 17.
- 15 Natura Beneficii Patrimonialis est, ut conferatur filiis naturalibus, & patrimonialibus.
- 16 Libertas electionis an, & quando restringi possit?
- 18 Beneficium reservatum pro Civibus, ad sui consecutionem requirit qualitatem veram, & naturalis civilitatis. Amplia, ut num.19.
- 20 Civis an, & quando sit preferendus Consanguineo etiam idoneiori, & num.21.
- 22 Magis idoneus quis dicatur?

CASUS VII.

Ductus non cupidine gloriae, sed pietatis, ac Religionis amore quidam Testator construxit, ac de bonis propriis

dotavit in ejus Civitate Beneficium A. Parochiale, cum reservatione juris patronatus activi favore ejus descendendum, passivi verò favore Sacerdotis idoneioris, adjecta tamen conditione, quòd originarii, seu patrimoniales ejusdem Civitatis preferri deberent.

Vacato praefato Beneficio Patronus praesentavit ad illud quemdam Sacerdotem originarium Civitatis Fundatoris habilem, & idoneum, deinde variavit praesentando alium Sacerdotem extraneum, habiliorum, & idoneiorem. Quaeritur quis eorum gratificari, & preferri debeat ab Ordinario?

1 Videtur dicendum, quòd sit gratificandus, & preferendus Sacerdos extraneus idoneior, tum attendente dispositione juris communis, juxta quam semper melior, & dignior est eligendus, ad *Text. in cap. Custos de offic. Custod.*, ibique gloss. verb. *Sanctiores*, & in *cap. unic.*, ut *Ecclesiast. Benefic. sine diminut. confer. §. Circa*, ac *Concilii Tridentini cap. 18. sess. 24. de reform.*, juxta quam Beneficium Parochiale adjudicandum venit magis idoneo, ibi: *Ex hisque Episcopus eum eligat, quem ceteris magis idoneum judicaverit, atque illi, & non alteri collatio Ecclesiae ab eo fiat, ad quem spectabit eam conferre* -- Tum etiam attendente voluntate Testatoris, qui ad praefatum Beneficium Curatum praesentari mandavit Sacerdotem idoneiorem, & qui ad majorem respexit idoneitatem; Cumque majorabilitas, & idoneitas sit in Praesentato extraneo, quam in originario, ei proinde debita est gratificatio, & praeratio etiam in concursu originarii idonei, & habilis, *Garz. de Benefic. par. 7. cap. 16. n. 39. Rota decis. 262. n. 3. par. 10. & dec. 66. n. 2. par. 16. rec.*

2 Nullatenus obstante conditione apposta per Fundatorem, quòd originarii, seu patrimoniales preferri deberent, quia hujusmodi conditio tamquam continens acceptionem, & distinctionem personarum, videtur reprobata, & non est attendenda, maximè in Beneficiis Curatis, in eis namque restringere passivam praesentationem, ac institutionem ad solos originarios, ac patrimoniales; esset praerudicium inferre Ecclesiae, & Animarum salutem, cum haec restrictio plerumque efficere posset, ut ad illius curam, & admini-

stra-

strationem assumantur personæ minùs dignæ. Nicol. in floscul. verb. Canonicus n. 6. Rot. decis. 24. num. 2. par. 4. divers. & decis. 475. num. 1. coram Ubald., & in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii 1715. §. Jam verò, & §. Quæ si procedunt, coram R. P. D. Falconerio.

- 3 At his omnibus posthabitis censeo in hoc casu esse gratificandum gratificatione impropria, idest ex merito iustitiæ, seu præferendum ab Ordinario Sacerdotem originarium habilem; hoc enim expressè cautum fuit ab ipso met Fundatore, nimirum Sacerdotes originarios, & patrimoniales propriæ Civitatis præferri in assecutione Beneficii Curati à se fundati, quæ voluntas Fundatoris cum sit æqua; ac rationabilis, est omnino servanda, ad Text. in l. 1. C. de Sacrosanct. Eccles. gloss. in cap. Tua nobis verb. voluntatem de testament. Valde enim consentaneum est juri communi, quòd in assecutione Beneficiorum alicujus loci originarii, & patrimoniales habiles præferantur exteris habilioribus, juxta Text. in Can. Nullus dist. 61. ibi -- Tunc autem alter de altera eligatur Ecclesia, s. de Civitatis ipsius Clero, cui est Episcopus ordinandus, nullus dignus poterit reperiri -- & in Can. Obitum eadem dist. ibi -- Commonemus etiam fraternitatem tuam, ut nullum de alia eligi permittas Ecclesia, nisi fortè inter Clericos ipsius Civitatis nullus, quod evenire non credimus, potuerit inveniri -- Abb. in cap. ad decorem de instit. nu. 3. Roland. conf. 47. num. 67. tom. 1. Paris. conf. 38. num. 13. volum. 4. Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 1. q. 7. art. 24. nu. 20. versic. Et ideo, & par. 3. q. 5. art. 5. Rocch. de Curt. eod. tract. verb. honorificum num. 45. & seqq. Lara de Anniverfar. & Cappell. lib. 2. cap. 3. num. 19. Covarr. quæst. pract. 35. num. 5. Gonzal. super regul. 8. glos. 9. §. 1. num. 37. Garz. de Benefic. par. 7. cap. 9. num. 5., Barbof. ad Concil. sess. 24. cap. 18. num. 130. in fin., & de offic. & potest. Episcopi par. 3. allegat. 60. num. 102. Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. §. 3. num. 63. Rota decis. 299., & dec. 413. num. 1. & 4. par. 1. divers. Sicuti valde consentaneum est juri communi, quòd in assecutione Beneficiorum, quæ reperiuntur fundata in aliqua Ecclesia, illi, qui sunt de ejus gremio, & qui ei inserviant, præferantur omnino extraneis, ad

Text. in Can. Hortamur dist. 71. Lotter. de re benefic. lib. 2. q. 31. num. 138. Garz. de benefic. par. 5. cap. 7. num. 37., & par. 7. cap. 15. num. 1. & 2. Barbof. de offic. & potest. alleg. 60. num. 102. par. 3. Nisi fortassè extraneus sit magis gratus Parochianis, seu habeat affectionem Parochianorum; tunc enim in consecutione Ecclesiæ Parochialis cæteris paribus de jure communi est præferendus originario exso, aut non bene affecto eidem Parochianis; cum benevolentia, & affectio Parochianorum, seu gregis pascendi de jure communi potiùs est spectanda, quàm qualitas originis; ad hoc ut magis Populo gratus, melius præesse, & prodesse valeat, ad Text. in Can. Nullus dist. 61., & plenè Rot. in Placentina Parochialis 16. Martii 1708. §. Respectu, coram R. P. D. Ansaldo.

- 4 Ratio est, quia meliùs regitur, & gubernatur Beneficium Curatum ab originariis, quàm ab exteris, cum originarii magis diligant Ecclesiam, & Patriam, ex qua sunt, plus à populo amentur, & faciliùs inducantur ad residentiam, ac maiori attentione, affectione curam habeant de bonis Ecclesiæ, quàm exteri, ut superiùs dixi Part. I. Can. V. Cas. XVIII. num. 9., & testatur Barbof. d. alleg. 60. par. 3. de offic., & potest. Episcopi num. 102. §. Hinc si ex fundatione.
- 5 Quod fortiùs procederet si præfata voluntati Fundatoris famularetur observantia quidem præcisa, & cum qualitate coactiva, nimirum, quòd in concursu Sacerdotis extranei idonioris, & habilioris semper fuerit gratificatus, & prælectus ab Episcopo Sacerdos originarius habilis; stante namque hujusmodi observantia præcisa; nulli dubium esse potest, quòd gratificatio, & prælatio in assecutione prædicti Beneficii Curati competere deberet Sacerdoti originario habili, ad exclusionem extranei habilioris Felin. in cap. cum accessissent num. 26. de constit. Rota in Melphiten. Beneficii 21. Junii 1712. §. Nec robor coram R. P. D. Lancetta, & in Cremonen. Beneficii 4. Februarii 1715. §. in cuius cor. R. P. D. Cerro.
- 6 Non obstat, quòd attenta juris dispositione in provisionibus beneficiorum semper dignior, & melior sit præferendus, & eligendus; Quoniam dupliciter quis potest

test esse dignior, & melior, nimirum simpliciter, & quoad aliquid, juxta doctrinam D. Thomæ quodlibet. 6. num. 9. ibi. — *Aliquis potest dici melius dupliciter, uno modo simpliciter, qui est sanctior plus habens de charitate: Alio modo dicitur aliquis melior quoad aliquid* — relat. per Lambertin. de Jurepatr. lib. 2. par. 3. quæst. 5. art. 10. num. 3. Fagnan. in cap. cum dilectus de consuetud. num. 53. Licet autem in hoc casu Sacerdos extraneus sit dignior, & melior simpliciter, eo quia sit sanctior, sit doctior, tamen non est melior, neque dignior quoad aliquid, nimirum quoad Beneficium Curatum, dum quoad hoc Beneficium dignior est, & melior originarius, & patrimonialis, & Episcopus non tenetur dare Beneficium meliori simpliciter, sed meliori quoad aliquid. Lambertin. ubi supra d. quæst. 5. art. 10. num. 3. Diana in Coordinat. tom. 3. tract. 3. resol. 101. cum seq. aliàs par. 2. tract. 15. misc. 1. resol. 38. & par. 11. tract. 4. misc. 4. resol. 34. Barbosa ad Concil. cap. 18. sess. 24. de reformat. nu. 130. & de offic. & potest. Episc. par. 3. alleg. 60. n. 102.

8 Nec Concilium Tridentinum d. cap. 18. sess. 24. in Beneficiis Curatis de Jurepatronatus Laicali cogit Episcopos instituere personas digniores, sed contentum est Concilium, ut in eis instituatur personæ dignæ, & idoneæ, dum disponit, quod si Juspatronatus Laicorum fuerit, debeat, qui à Patrono præsentatus erit examinari, & si idoneus repertus fuerit admitti, ac proinde non cogit Patronum Laicum ad præsentandum digniorem, nec Ordinarium ad conferendum Beneficium Curatum digniori, quando hoc est de Jurepatronatus Laicorum, Lambertin. de jurepatr. par. 1. lib. 2. q. 10. art. 3. num. 17. Garz. de Benefic. par. 7. cap. 16. num. 19.

9 Quod autem Fundator præscripserit præsentare ad Beneficium Curatum Sacerdotem idoneiorem; ex hoc argui non potest ejus voluntas fuisse, ut Sacerdos extraneus habilior præferatur Sacerdoti originario habili. Etenim Fundator exoptavit quidem hanc qualitatem majoris idoneitatis; sed inter originarios, & quando plures concurrerent originarii; sed ubi adesset originarius, & iste concurreret cum extraneis etiam idoneioribus, voluit ille absolute præferri, absque

Pars II.

eo, quod major idoneitas comparative ad extraneos requisierit; Quo casu cum Fundator primario ad qualitatem originis, secundario ad idoneitatem respexerit, in nulla consideratione habenda est major, vel minor idoneitas, cum sufficiat, quod originarius sit habilis, ad hoc, ut ipse præferatur extraneo etiam idoneiori, juxta Fundatoris voluntatem, Mansf. consult. 488. num. 22. Fusar. de substit. qu. 531. num. 133., & alii penes Rot. in Sabinen. electionis juvenis 9. Martii 1714. §. Diversimodè, coram R. P. D. Crispo.

10 Nec subsistit conditionem appositam à Fundatore, quod originarii, & patrimoniales præferri deberent, esse reprobata, & non attendendam, eo quia contineat acceptionem, & distinctionem personarum; quia hujusmodi conditio fuit ab eodem Fundatore apposta in limine foundationis Beneficii de consensu Ordinarii.

Distinguendum est namque inter conditiones, & statuta extra fundamentalia, & apposta extra limen foundationis Beneficii, & conditiones, & statuta fundamentalia, seu apposta in limine foundationis; Et si conditiones, & statuta extra fundamentalia attendi non debeant, & sint reprobata, nisi fuerint auctoritate Apostolica roborata, juxta auctoritates superius in contrarium §. Nullatenus allatas, tamen conditiones, & statuta apposta in limine foundationis Beneficii de consensu Ordinarii, etiam si sint contrarius, non sunt reprobata, sed sunt attendenda, dum Fundatores Beneficiorum possunt de consensu Episcopi hujusmodi conditiones etiam contra jus apponere,

11 ut dicam infra Can. XXVII. Immo præfata conditio dici non potest esse contrarius, quia non excludit absolute, & simpliciter extraneos, sed solum præfert originarios exteris, quo casu non dicitur contraria, sed potius dicitur juxta jus, dum valde honestum, & fructuosum est Ecclesiæ, si Beneficia conferantur originariis, & patrimonialibus. Abb. in cap. Ad decorem de instit. num. 3. Lambertin. de jurepatr. lib. 2. par. 3. q. 5. art. 4. nu. 11. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 9. §. 1. nu. 37. & seq. Rot. in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii 1715. §. Jam verò in fine coram R. P. D. Falconerio.

12 Constat igitur originarios, & patrimoniales

Z

niales

niales in affectu Beneficiorum, sive simplicium, sive Curatorum esse preferendos extraneis etiam idoneioribus; quam sententiam semper amplexa fuit Sacra Congregatio Concilii, præsertim in Pampilonen. Beneficiorum 26. Januarii 1704. ubi Clerus, & Populus Villæ de Sos preces porrexerunt, quod Beneficia in eadem Villa existentia conferri debeant solis filiis patrimonialibus, & naturalibus illius, ad effectum occurrendi pluribus præteritis inconvenientibus resultantibus, ex quo cum aliæ Villæ adjacentes, vel ex privilegio, vel ex consuetudine simili polleant indulto, prædicti patrimoniales Villæ de Sos nulla alia assequi possunt Beneficia, & è contra sufferre debent, quod alieni admittantur ad Beneficia loci proprii, quorum fructus unicè consistunt in decimis, quæ ab ipsis perfolvuntur; Unde proposito dubio. *An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.* Sac. Congregatio respondit. *Pro concessione gratiæ quoad Beneficia servitoria, necnon etiam quoad Parochiales, dummodo adsint idonei ad easdem, juxta formam concessionum locorum vicinorum.*

13 Et in alia Pampilonen. Beneficiorum 31. Julii 1706. ubi Clerus, & Populus Villæ de Miranda supplicarunt, ut Parochialis Ecclesia ejusdem Villæ, & duodecim Beneficia servitoria in ea existentia in posterum fierent patrimonialia, solisque naturalibus ejusdem loci conferrentur, maxime cum eorum redditus consistant in decimis, oblationibus, & Anniversariis, quæ à Populo ejusdem Villæ perfolvuntur, proposito proinde dubio. *An, & quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu &c.* fuit responsum. *Affirmative quoad Beneficia servitoria, & Parochiales, & dummodo adsint idonei, & ad formam indulti in alia Pampilonen. sub die 26. Januarii 1704.*

14 Ac in Calaguritana distinctionis Beneficiorum, ubi expositum fuit, quod Beneficia Calaguritane Diocesis, ut plurimum constituta ex decimis, & fructibus solvi solitis à Populis respectivè locorum conferri debeant filiis tantum patrimonialibus, & originariis, ea tamen lege, quod major pars Beneficiorum Ecclesiæ, ubi vacatio contingit, præferre debeat

Episcopo, quem maluerit ex illis, qui prævio examine idonei fuerunt reperti; Quoniam verò ex tribus Villis, videlicet Cornagi, Nigheæ, & Valdeperilli, unum, idemque Capitulum duodecim Beneficiorum componitur, quorum in præfenti octo sunt connaturales Cornagi, tres verò Villæ de Nigheæ, atque alter de Valdeperillo, id inconveniens iam pridem exoriri cœpit, quod Beneficiati oriundi ex Villa de Cornago componentes majorem partem Capituli, in præelectione novorum Beneficiorum, adeò votorum numero prævalent, quod plerumque conterraneos, licet minùs idoneos minoris ætatis, atque inferioris ordinis præeligant, & rarò admodum Beneficia obtinere valent Incolæ de Nigheæ, licet ipsa amplior, & undique spectabilior asseratur. Hinc Universitas hujusce Villæ instet decernere, quod portiones beneficiale filii patrimonialibus locorum Nigheæ, Cornagi, & Valdeperilli respectivè assignentur juxta ratam decimarum, quæ à singulis perfolvuntur, necnon definiri quinam intelligi debeant filii patrimoniales ad hujusmodi effectum, itaut propositis dubiis.

Primo -- *An sit locus distinctioni, & divisioni Beneficiorum pro rata decimarum, & fructuum, qui solvantur Capitulo à Populo Villæ de Nigheæ, itaut ad eadem Beneficia in concursu sint præferendi filii ejusdem Villæ?*

Secundò -- *An intelligi debeant filii patrimoniales ad dictum effectum, qui nati fuerunt in Villis prædictis etiam ex parentibus exteris, qui saltè per decennium fuerint domiciliati, & habitantes in eis?*

Ad primum studens in hac Causa apud R.P.D. meum Petra, affirmative respondendum sentiebam; quoniam in provisione Beneficiorum, seu portionum patrimonialium, de quibus agitur, servanda est justitia, & æqualitas inter Populum Villæ de Nigheæ, & Populum Villæ de Cornago, quæ æqualitas non servatur, nisi detur locus distinctioni, & divisioni Beneficiorum pro rata decimarum, & fructuum, qui solvantur Capitulo de Cornago à Populo Villæ de Nigheæ. Nam cum Beneficiati Villæ de Cornago sint octo, & Beneficiati de Nigheæ sint tres, ad quos simul spectat jus nominandi, & eli-

eligendi filios naturales, & patrimoniales utriusque Villæ; sequitur, quod succedente vacatione unius ex dictis Beneficiis, Beneficiati de Cornago sint Arbitri in electione, & præsentatione, dum semper præsentant, & eligunt illos tantum oriundos ex proprio loco, neglectis illis Villæ de Nighea; non obstante, quod major pars Beneficiorum, & portionum patrimonialium proveniat ex decimis, & fructibus Villæ Nighea, qui excedunt decimas, & fructus Villæ de Cornago, ut extramissis partitis extractis ex libris Capituli per quinquennium. Quod est contra Constitutionem Clementis VIII. disponentem, quod in Ecclesiis-Diœcesis Calaguritane, vacantibus Beneficiis ad ea filii patrimoniales recipiantur, & admittantur, & contra naturam Beneficii

15 patrimonialis, quæ est ut conferatur filiis naturalibus, & patrimonialibus illius loci, ex cujus redditibus, & fructibus provenit, juxta *Gonzal. super regul. Cancell. glos. 9. §. 1. num. 3.*

Præterea concessa præfata divisione, & distinctione Beneficiorum tollerentur lites, & dissensiones inter utrumque Populum, & Villa de Nighea excedens quoad Animas Villam de Cornago, non esset minus provisiva Beneficiatis, & Sacerdotibus, quàm sit illa de Cornago; Ad quæ omnia evitanda resolvendum censebam, quod ad mensuram decimarum, quæ ex uno, & altero loco exiguntur, distinguatur numerus portionum beneficalium, & ex illis assignentur pro eis de Nighea tot, quæ decimis illius loci correspondeant, & similiter ad eandem proportionem alia assignentur eis de Cornago, quot ex illorum decimis proveniunt, ut aliàs in similibus casibus resolutum fuit ab eadem Sacra Congregatione die prima Decembris 1685., & 30. Septembris 1702. in *Calaguritana Beneficiorum.*

Nullatenus obstante, quod cum electio, & nominatio ad dicta Beneficia spectet simul ad Beneficiatos utriusque Villæ, si distinguerentur, & dividerentur Beneficia, restringeretur libertas electionis;

16 quoniam restringi potest libertas electionis, nè aliis detur causa tribuendum suæ genti, vel nationi, & dummodo maneat tanta, quanta est necessaria ad hoc, ut electio valeat, juxta *Abb.*

Pars II.

Abb. in cap. Licet num. 12. de elect., & in cap. cum terra num. 3. eodem tit.

Ad secundum etiam pariter affirmativè respondendum dicebam, quia adest Statutum Synodale Diœcesis Calaguritane de anno 1410. declarans, quod ad hoc, ut dicantur filii patrimoniales, sufficit, quod nati sint ex parentibus, qui commoraverint saltè per decennium, animo permanendi in dictis Villis, & quod in his baptizati sint ad effectum obtinendi dicta Beneficia patrimonialia.

Et ita fuit resolutum ab eadem Sacra Congregatione 3. Decembris 1712. nimirum: Ad primum affirmativè, si Sanctissimo placuerit -- Ad secundum: *Servetur Constitutio Synodalis.*

17 Et novissimè me studente apud R. P. D. Ansidæum in *Miletan. Archidiaconatus*, ubi exposita hac facti serie, nimirum, Dominicus Martelli in ejus testamento quamplurima bona legavit pro Collegiata erigenda in Oppido Seminarie cum sex Canonicis, quorum unus Prima Dignitas esset, & in codicillis postea exaratis duos alios nominavit, & institui voluit Canonicos, subdens -- *Talmente che conforme erano sei, siano otto, ferma sempre rimanente la prima Dignità in detto testamento nominata, & ordinata, come anche vuole, & ordina, che in futurum non possa concorrere a detto Canonico, seu Beneficio di detta Collegiata persona veruna, che non sia Sacerdote di Messa, e Cittadino nato in detta Città di Seminara* -- Successivè ad instantiam Hæredis, & Canonicorum à Testatore nominatorum, auctoritate Summi Pontificis Alexandri VII. erecta fuit Collegiata, ea præscripta in Pontificio diplomate lege -- *quod tam prima Dignitas, quàm singuli Canonici in futurum, non nisi originariis dicti Oppidi, ac in Sacro Presbyteratus Ordine constituti, conferantur* -- ac aliàs, prout in dictis testamento, & codicillis continetur, Vacato Archidiaconatu Dignitate Principali, & Curata dictæ Collegiata, in concursu ad illum primo loco ab Examinatoribus Urbis approbatus fuit Honuphrius Sanchez; secundo verò Franciscus Clementi; Cunque primus ex dictis Cooppositoribus uti magis idoneus Archidiaconatum in Dataria exoptularet; Alter citra controversiam Civis originarius, existimans

stimans pro consecutione dicti Archidiaconatus necessariam esse qualiteram veræ, & naturalis civilitatis, nec suffragari domiciliarem, seu ex privilegio deductam, se opposuit coram Eminentissimo Pro-Datario, à quo remissa Causa cognitione ad Sac. Congregationem, disputatum fuit dubium -- An, & cui sit adjudicandus Archidiaconatus, de quo agitur?

- 18 Cui respondendum sentiebam -- esse adjudicandam Francisco Clementi -- frequentibus motus fundamentis; Archidiaconatus namque, de quo agitur, requirit ad sui consecutionem qualiteram veræ, & naturalis civilitatis, cum ex lege foundationis fuerit reservatus pro Civibus natis in Civitate Seminariæ, & hujus originariis, quorum nomine veniunt illi, qui sunt verè, & naturaliter Cives Garz. de Benefic. par. 7. cap. 9. num. 31. Rot. in Vaden. Canonatus 19. Junii 1705. coram Reverendissimo Molines. Attenta præcipuè
- 19 observantia subsequuta, dum non solum ipse met Fundator nominavit ad Canonatus, & primam dignitatem veros Cives natos in dicto Loco Seminariæ, verum in successivis vacationibus semper fuerunt electi etiam ad dictam primam dignitatem Præsbyteri verò naturales dictæ Civitatis, ex qua observantia clarè deducitur præfatus Archidiaconatus esse designatus pro veris Civibus Rot. decis. 308. & 378. n. 2. cor. Peutingen. & dec. 695. n. 17. par. 18. tom. 2. rec., & in Urgellen. Plebania 25. Aprilis 1712 §. final. cor. Eño Priolo. Cum autem Franciscus Clementi habeat qualiteram veræ, & naturalis Civilitatis, & è contra Honuphrius Sanchez habeat solum civilitatem domiciliarem, vel ex privilegio deductam; sequitur, quòd illi, & non isti sit adjudicandus controversus Archidiaconatus. Rot. dec. 459. n. 6. par. 19. tom. 2. rec., & dec. 63. n. 16. cor. Merlin. & in d. Vaden. Canonatus 19. Junij 1705. §. Explorati cor. Rmo Molines, & in Senogallien. Canonatus 29. Januar. 1706. §. Et de facto, & §. Quod verò coram R. P. D. Ansaldo.
- 20 Non obstat, quòd Honuphrius Sanchez sit in quarto, seu quinto gradu consanguineus Fundatoris. Quia qualitas sanguinis non fuit in hoc casu contemplata, à Fundatore, sed solum habita fuit in consideratione qualitas veræ, & propriæ ci-

vililitatis; Unde licet dictus Sanchez sit consanguineus, tamen quia non est verè, & propriè Civis, dicitur de non comprehensis in fundatione. Rot. decis. 867. nu. 7. coram Emerix jun., & in Terulen. Beneficii coram Muto in Mantifs. ad Card. de Luc. super materia de jurepat. decis. 45. num. 3. volum. 4.

- 21 Nec adversatur, quòd Honuphrius Sanchez sit magis idoneus, cum per Examinatores Urbis fuerit primo loco approbatus, ac proinde ipse sit eligendus, & præferendus; Quoniam hoc procedit cæteris paribus, ac ubi concurrentes habent hinc inde omnes qualitates à Fundatore requisitas, secus quando ille, qui est magis idoneus non habet hujusmodi qualitates. Rot. decis. 11. sub nu. 3. coram Gregorio, & in dicta Vaden. Canonatus 19. Junii 1705. §. Citra coram Reverendiss. Molines.
- 22 Insuper magis idoneus non intelligitur solum ille, qui præcellit in scientia, & literatura; sed qui omnibus inspectis qualitatibus tam de jure, quam ex fundatione requisitis aptior, & idoneior judicatur pro regimine dictæ dignitatis. Rot. decis. 654. per tot. par. 4. divers., & in Albanen. Archipresbyteratus 29. Januarii 1703. §. Et ob id coram R. P. D. Ansaldo. Aptior autem, & idoneior judicatur originarius verè, & propriè, quam domiciliaris, juxta auctoritates superius relatas num. 7.

Et ita resolutum fuit ab eadem Sacra Congregatione dicta die 24. Aprilis 1717.

ARGUMENTUM.

Consanguineus Fundatoris, aut Patroni in paritate vocum, an, & quando sit gratificandus, & præferendus alteri Comparato?

SUMMARIUM.

1. Consanguineus Fundatoris, & Presbyter, si sint in paritate vocum, an sit in libertate Episcopi præferri, & gratificare quem vult? & num. 11.
2. Consanguineus Patroni non ratione propria persona, sed ratione dignitatis, officii &c. In paritate vocum non est præferendus extraneo, & quare? Vide n. 12.

Acce-